

“Stuur je ’m om valt-ie potdorie van

De aansprakelijkheid van werkgevers voor schade die hun werknemers lijden door verkeersongevallen is de afgelopen jaren door de Hoge Raad nader verduidelijkt. De wettelijke grondslag voor deze aansprakelijkheid wordt gevormd door drie artikelen in het Burgerlijk Wetboek die gaan over de zorgplicht van de werkgever voor een veilige werkplaats, goed werkgeverschap en redelijkheid & billijkheid.

Werkgevers zijn in principe niet aansprakelijk voor schade van verkeersongevallen van het woon-werkverkeer. Dat is een risico van de werknemer zelf. Maar voor een werknemer die gewoonlijk in een bepaalde plaats werkt en af en toe in een ander filiaal moet werken – en vanuit zijn woning daar naar toe moet gaan – is het niet vanzelfsprekend dat die incidentele reizen als woon-werkverkeer worden aangemerkt. De Hoge Raad legt namelijk het begrip ‘in de uitoefening van de werkzaamheden’ ruim uit.

Opzet of bewuste roekeloosheid

Een andere grens voor de aansprakelijkheid van de werkgever is of er opzet in het spel is of bewuste roekeloosheid van de werknemer. De werkgever moet dat dan echter wel bewijzen. Het veroorzaken van een ongeval na rijden door rood licht, betekent niet dat er sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid. De werknemer zal immers geen ongeval hebben willen veroorzaken. En juist op die wil moet de opzet gericht zijn. Denk aan de werknemer die opdracht heeft gekregen om met spoed een onderdeel bij een grossier op te halen. Hij rijdt door rood en krijgt een ongeluk. Zijn wil of bewustzijn zal

zeker niet op het veroorzaken van het ongeval gericht zijn geweest.

Ongevallen met de auto

In 2008 heeft de Hoge Raad in twee zaken uitgemaakt dat werkgevers voor ongevallen met auto’s aansprakelijk zijn voor de schade van de werknemer.

tijdens zijn werkzaamheden als bestuurder van een motorvoertuig. Voor de werknemer die van zijn eigen auto voor zijn werk gebruikmaakt, wordt aan deze verzekeringsplicht voldaan als de werknemer een vergoeding krijgt om zelf deze verzekering af te sluiten. Tot slot bepaalt de Hoge Raad dat de ver-

Door rood rijden en een ongeluk veroorzaken, betekent niet dat het ongeval met opzet is gemaakt

Eén geval gaat over een taxichauffeur die tijdens een rit op een onbewaakte overweg vast komt te zitten en door een trein wordt aangereden. De chauffeur loopt ernstig letsel op. Was de werkgever daarvoor aansprakelijk of niet? De kantonrechter en het gerechtshof oordeelden van niet. De Hoge Raad oordeelde echter van wel: de risico’s van ongevallen bij gemotoriseerd verkeer zijn goed te verzekeren, tegen betaalbare premies. De werkgever is verplicht om op grond van goed werkgeverschap te zorgen voor een behoorlijke verzekering voor schade die een werknemer lijdt

zekering geen dekking hoeft te bieden voor schade door opzet of bewuste roekeloosheid van de werknemer.

Ongevallen met de fiets

Een verdere uitbreiding van de aansprakelijkheid voor verkeersongevallen geeft de Hoge Raad voor fietsende medewerkers. Een voorbeeld: een zorgverleenster is met de fiets op weg naar het huis van een patiënt. Door winterse gladheid valt ze en loopt letsel op. Hier oordeelt de Hoge Raad dat de zorgplicht van de werkgever voor verkeersdeelname beperkt is, omdat

gebak te halen, zijn fiets!”

*Mr. Berend Smid
advocaat voor
ondernemers*

de werkgever geen effectieve invloed op deze verkeersdeelname kan uitoefenen. De aanvullende zorgplicht op basis van goed werkgeverschap kan echter betekenen de werkgever toch een behoorlijke verzekering moet afsluiten. Dat moet van geval tot geval worden beoordeeld, waarbij rekening moet worden gehouden met alle omstandigheden. Fietsers zijn, net als voetgangers, gewoon verkeersdeelnemers die risico op schade lopen. De Hoge Raad neemt aan dat deze risico's inmiddels (net als bij motorvoertuigen) goed en tegen betaalbare premies te verzekeren zijn. De werkgever van de zorgverleenster had deze verzekering niet en moest de schade vergoeden.

Ongevallen te voet

Onlangs, op de elfde van de elfde in 2011, heeft de Hoge Raad (voorlopig) een einde gemaakt aan de steeds verdergaande uitbreiding van aansprakelijkheid bij verkeersdeelname omdat een 'behoorlijke verzekering' ook kan ontbreken. De Hoge Raad moest een oordeel geven over een zaak waarbij een TNT-postbode tijdens zijn ronde postbezorging door gladheid uitglijdt, letsel oploopt en zijn werkgever daarvoor aanspreekt. De Hoge Raad

vond dat een eenzijdig voetgangersongeval niet onder de verzekeringsplicht van de werkgever valt. Struikelen of uitglijden door een voetganger is geen bijzonder risico voor deelname aan het verkeer. Bovendien is dit risico niet te verzekeren. De Hoge Raad voelde zich in het arrest van de TNT-postbode genoodzaakt om de ingezette

Conclusie

Het maakt uit oogpunt van aansprakelijkheid dus een wereld van verschil of u een werknemer opdracht geeft om met de auto, op de fiets of lopend naar de bakker om de hoek te gaan om een traktatie voor een verjaardag of jubileum te halen. De lessen die we kunnen trekken zijn: zorg dat uw bedrijf verzekerd is

Risico's van ongevallen bij gemotoriseerd verkeer zijn goed te verzekeren

rechtsontwikkeling over de reikwijdte van de aansprakelijkheid te stoppen en geeft tegelijkertijd een duidelijk signaal naar de wetgever en naar cao-partijen.

voor verkeersongevallen van uw werknemers die al dan niet gemotoriseerd deelnemen aan het verkeer. En laat uw werknemer, voor boodschappen in de buurt, zoveel mogelijk lopen. ●